

Uutiskirje Jäsenille

N:o 30 (97) * Torstaina 13. lokakuuta 2011
Toimittanut Juhani Haapasaari

Raamisopimus syntyi

Alakohtaiset soveltamisneuvottelut käydään IAU:n ja PALTA:n välillä

IAU

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt pääsivät tänään sopuun raamisopimuksesta, jonka pohjalta ne esittävät liittojen käynnistävän alakohtaiset työehtosopimusneuvottelut. Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen osalta tämä tarkoittaa soveltamisneuvottelua IAU:n ja PALTA:n välillä.

Välityslautakunta

Voimassa olevan työehtosopimuksen mukaisesti IAU ja PALTA neuvottelivat elosyyskuun aikana palkankorotuksista maapalveluja tuottavissa yrityksissä sekä vuorolisien ja euro- ja senttimääräisten lisien korotuksia kaikissa sopimusalan yrityksissä 1.11. alkaen. Koska yhteistä näkemystä ei saavutettu, palkankorotuksista päättäminen siirtyi ratkaisulautakunnalle, jonka

puheenjohtajana toimii valtakunnansovittelija Esa Lonka.

Ratkaisulautakunta oli koolla ensimmäisen kerran eilen 12.10. analysoiden työmarkkinoilla vallitsevan tilanteen. Lautakunta totesi kokoontumistarpeensa jatkossa riippuvan käytännössä siitä, syntyykö työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä raamisopimusta sekä IAU:n ja PALTA:n välillä raamisopimukseen pohjautuvaa neuvotteluratkaisua, jolla työehtosopimus uudistetaan.

Neuvottelut raamisopimuksen soveltamisesta

IAU ja PALTA aloittavat alakohtaiset neuvottelut raamisopimuksessa sovittujen sopimuskorotusten viemisestä voimassa olevaan työehtosopimukseen, mikäli kummankin liiton hallinnot näin päättävät. IAU:n osalta päätöksen tekee hallitus, joka on koolla ensi viikon tiistaina 18.10.

Liittokohtaisille soveltamisneuvotteluille on varattu aikaa 24.11.2011 saakka. Tämän jälkeen keskusjärjestöt arvioivat niille ilmoitettujen ratkaisujen perusteella, onko laajalle tuloratkaisulle edellytyksiä kattavuutensa puolesta. Jos näin on, ne sitoutuvat omasta puolestaan raamisopimuksella sovittuihin työelämän kehittämishankkeisiin. Lisäksi maan hallitus on sitoutunut tukemaan tässä tapauksessa raamiratkaisua omilla toimillaan.

Alakohtaiset työehtosopimusratkaisut, työelämän kehittäminen ja maan hallituksen kannanotto

Uutiskirjeen seuraavilla sivuilla olevat tekstit ovat suoria lainauksia raamisopimuksesta ja maan hallituksen kannanotosta sopimukseen:

Alakohtaiset työehtosopimusratkaisut

Alakohtaiset raamisopimuksen soveltamisneuvottelut käydään seuraavan sopimustekstin mukaisesti:

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt esittävät, että alakohtaiset työ- ja virkaehtosopimukset tai voimassaolevien työ- tai virkaehtosopimusten sopimuskauden aikainen ratkaisu sovitaan pääsääntöisesti 25 kuukauden ajaksi seuraavasti:

- *ensimmäinen sopimuskorotus toteutetaan jo päättyneen sopimuksen osalta 1.10.2011 lukien tai*
- *ensimmäinen sopimuskorotus toteutetaan työ- tai virkaehtosopimuksen voimaolon päätyttyä tai*
- *ensimmäinen sopimuskorotus toteutetaan ja ensimmäinen 13 kuukauden jakso alkaa voimassa olevan sopimuksen palkkaratkaisun päättymisajankohdasta lukien, mikäli aiemmin sovittu sopimuskausi olisi jatkunut palkkaratkaisun päättymisen jälkeen*

Ensimmäisen 13 kuukauden jakson sopimuskorotus 2,4 prosenttia, ja tätä seuraavan

12 kuukauden jakson sopimuskorotus on 1,9 prosenttia.

Sopimusosapuolet voivat lyhentää jälkimmäistä jaksoa korkeintaan 4 kuukaudella tai pidentää sitä 2 kuukaudella. Edellä mainittu jälkimmäisen jakson korotusprosentti on 12 kuukaudelle. Mikäli korotusväli on tätä lyhyempi tai pidempi, suhteutetaan sopimuskorotus jakson pituuden mukaan.

Sopimuskorotuksella tarkoitetaan palkantarkistuksia sekä kustannusvaikutteisia muita työehtojen muutoksia.

Mikäli tämä raamisopimus toteutuu, sopimukseen sitoutuneiden alojen palkansaajille maksetaan lisäksi 150 euron kertaerä vuoden 2012 ensimmäisen palkanmaksun yhteydessä. Jos ensimmäinen sopimusjakso alkaa myöhemmin kuin 1.1.2012, kertaerä maksetaan kuitenkin kyseisen sopimusjakson alkamisen jälkeisen ensimmäisen palkanmaksun yhteydessä.

Osa-aikaiselle palkansaajalle maksettava summa on samassa suhteessa alempi kuin osa-

aikaisen palkansaajan työaika on täyttä työaika alempi.

Kertaerät maksetaan vain henkilöille, joiden työ- tai virkasuhde on jatkunut keskeytmättä vähintään 3 kuukautta ennen erän maksuajankohtaa

Kertaerän maksuajankohdasta sekä kertaerän maksamisen edellytyksistä ja toteutuksesta voidaan alakohtaisesti sopia myös toisin.

Ennen 13.10.2011 sovitut palkkausjärjestelmien ja vastaavien kehittämistä koskevat ohjelmat toteutetaan sovitun mukaisesti.

Sopimuskorotuksia koskevan sopimuksen on kestettävä vähintään 31.10.2013 saakka.

Mikäli keskusjärjestöt yhdessä arvioivat, että talouden kehitys poikkeaa erittäin merkittävästi sopimuksen tekohetkellä arvioidusta, voivat ne suositella alakohtaisten sopimusten irtisanomista. Tätä tarkoittava irtisanomislauseke tulee sisällyttää työ- ja virkaehtosopimukseen.

Työelämän kehittäminen

Työelämän kehittämisestä raamisopimuksessa on seuraava teksti:

1. Työvoiman käyttötavat

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että määräaikaisen työsopimuksen tekemisen perusteet sekä peruseriaatteet ovat yhteneväisiä riippumatta eri työsuhdemuodoista. Osapuolet esittävät kolmikantaisesti selvitettäväksi 31.3.2012 mennessä sen, toteutuuko vuokratyössä tehtävissä määräaikaisissa työsuhteissa käytännössä perusteiden osalta yhtenevyyden periaate. Arvioinnin kohteena on myös se, tulisiko ottaa käyttöön määräaikaisen työsopimuksen päättymiseen liittyvä ennakoilmoitusmenettely. Selvityksen perusteella toteutetaan tarvittavat lainsäädäntömuutokset

Selvitetään kolmikantaisesti ns. 0-työsopimusten epäsäännöllisiin työaikoihin liittyviä mahdollisia muutostarpeita.

2. Työurien pidentäminen

2.1 Ikäohjelmat

Laaditaan yhteinen malli yritys-, kunta- tai virastokohtaisia ikäohjelmia varten

- valmistellaan malli ja jalkautetaan se
- elementteinä mm. joustavat työaikajärjestelyt senioreille, terveystarkastusohjelmat sekä

senioreille suunnatut koulutus-toimet

2.2 Osatyökykyisten työmarkkinoiden kehittäminen

Edistetään osatyökyvyn hyödyntämistä Lehdon selvityksen (STM) pohjalta. Käynnistetään kattava toimintaohjelma osatyökykyisten työmarkkinoiden kehittämiseksi: kannusteiden, tukitoimien, palveluketjujen, tietojärjestelmien, lainsäädännön ja myös asenteiden muuttamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään työnantajien kannusteiden kehittämiseen, tuen tarjoamiseen työntekijöille omaan elämäntilanteeseen sopivan työllistymispolun löytämiseksi sekä eläkkeen ja ansiotulojen kannustavampaan yhteensovittamiseen. Myös työhönohjausprosesseja on parannettava niin, että ne ovat omiaan selkeästi johtamaan työllistymiseen. Osatyökykyisten työllistymiseen liittyvää lainsäädäntöä on arvioitava kokonaisuutena ja korostettava työhön suuntautumista ja kokonaisuuden hallintaa.

2.3 Henkilöstösuunnittelun kehittäminen

Tehdään henkilöstösuunnitelmasta keskeinen työnantajan ja henkilöstön välisen yhteistoiminnan työkalu. Henkilöstösuunnitelman laatimisen yhteydessä käydään yhdessä läpi mm. työvoiman käyttöön ja osaamiseen sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen liittyviä kysymyksiä. Henkilös-

tösuunnitelmassa otetaan huomioon sekä työntekijöiden että tuotanto- ja palvelutoiminnan tarpeet.

Tässä tarkoituksessa laaditaan keskusjärjestöjen yhteinen malli henkilöstösuunnitelmasta kolmikantaisen yhteistoimintalakien muuttamista koskevan valmistelun pohjaksi 31.5.2012 mennessä seuraavista asioista:

- joustavien työaikajärjestelyjen suunnitelmallisen käytön edistäminen. Esi-merkkeinä joustavista työaikajärjestelyistä mainitaan mm. työaikapankit, osatyömahdollisuudet ja etätyö. Työaikajärjestelyjä suunniteltaessa otetaan huomioon työntekijöiden mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhönsä.
- määräaikaisiin työsopimuksiin liittyvien kysymysten läpikäyminen siten, että käsitellään sekä toteutuneiden että tulevien määräaikaisten työsopimusten määrää, käyttötapoja ja perusteita. Sijaisten tarve arvioidaan ennakkoon vuosittain.

- osatyökykyisten työllistämisen periaatteiden huomioon ottaminen

- työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittäminen keskusjärjestöjen osaamisen kehittämistä valmistelevan työryhmän työn pohjalta

Tämän jälkeen käynnistetään kolmikantavalmistelu edellä

mainittujen asioiden sisällyttämiseksi yhteistoimintalakien henkilöstösuunnitelmaan. Työryhmän esitykset tehdään 30.11.2012 mennessä.

2.4 Työhyvinvointi

Täsmennetään kolmikantaisesti 30.11.2012 mennessä työsuojelua koskevaa lainsäädäntöä niin, että työaikojen kuormitustekijät ja niiden vaikutus työkykyyn ja työssä jaksamiseen selvitetään etukäteen.

Selvitetään työaikapankkien käytön sopimusalaan liittyvät esteet. Laaditaan yhteinen suunnitelma niiden poistamiseksi.

3. Muutosturva ja osaamisen kehittäminen

3.1 Menettelytavat

Keskusjärjestöt laativat yhteisen koonnoksen menettelytapoista ("hyvä maan tapa", parhaat käytännöt), joita on hyvä noudattaa yritysjärjestelyissä, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Selvitetään viranomaisten osallistumista muutosturva-prosessiin entistä aikaisemmassa vaiheessa sekä tehostetaan muutosturvaan liittyvää viranomaisten tukea. Huolehditaan riittävästä resursseista (TEM).

3.2 Osaamisen kehittäminen

Muutostilanteisiin sopeutumiseksi, työn tuottavuuden li-

säämiseksi ja työurien pidentämiseksi työntekijöiden mahdollisuuksia ammattitaidon päivittämiseen ja osaamisen kehittämiseen parannetaan.

Osapuolet asettavat työryhmän, jonka tehtävänä on valmista ehdotukset, miten lisätään henkilöstön kehittämismahdollisuuksien kattavuutta erilaisten työpaikkojen ja eri henkilöstöryhmien osalta. Osapuolten tavoitteena on luoda työpaikoille toimintamalleja, joilla työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämistä tehdään suunnitelmallisesti liiketoiminnan ja julkis- palvelujen tarpeista sekä työntekijöiden pitkän aikavälin työllistymismahdollisuuksista lähtien.

Edellä mainittujen toimintamallien jalkauttamiseksi työpaikoille työryhmä laatii työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteisen mallin, miten edistetään yhteistoimintalakien mukaisen henkilöstö- ja koulutus-suunnitelmien käyttöä.

Työryhmä selvittää koulutusrahaston uudistetun aikuiskoulutustuen käyttöä ja valmistelee ehdotuksia koulutusrahaston toiminnan kehittämiseksi. Selvityksen kohteena on hallitusohjelmassa mainittu työsuhteen aikana kertyvä koulutusoikeus sekä koulutusrahaston tehtävien laajentaminen sen sekä mahdollisen tilimallin hallinnointiin. Kertyneen koulutusoikeuden voi käyttää työsuhteen aikana tai sen päättymisen jälkeen ammatti-

taidon kehittämiseen. Koulutusoikeus kertyisi jokaisen henkilökohtaiselle koulutustilille tai muuhun vastaavaan järjestelmään. Koulutusoikeudesta sovittaisiin tarkemmin työ- ja virkaehtosopimuksissa.

Työmarkkinaosapuolten selvitystyötä tehdään myös yhteistyössä hallituksen aikuiskoulutuksen julkisen rahoituksen uudistamista ja kansalaisten henkilökohtaisia koulutustilejä koskevan selvitystyön sekä opintovapaalainsäädäntöä koskevan valmistelun kanssa. Työryhmä tekee edellä mainitut ehdotukset 30.4.2012 mennessä.

3.3 Verokannusteet

Suomalaisten yritysten kilpailukykyä parantaa henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen. Osapuolet haluavat parantaa yritysten kilpailukykyä ja suhdannevaihteluihin varautumista. Selvitetään mahdollisuuksia ottaa käyttöön verotuksellisia toimenpiteitä, joilla kannustetaan yrityksiä investoimaan työntekijöidensä koulutukseen. Tällainen voi olla esimerkiksi yrityksen taseeseen tehtävä vastuuvaraus. Samalla selvitetään koulutuskustannusten kohtelu palkan saajien ansiotuloverotuksessa ja sen mahdolliset muutostarpeet Osapuolet laativat yhteisen esityksen tarvittavista toimista 31.5.2012 mennessä. Osapuolet selvittävät samalla, miten vastaava järjestely on toteutettavissa julkisella sektorilla.

4. Työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen ja tasa-arvo

4.1 Perhevapaajärjestelmä

Perhevapaajärjestelmää uudistetaan hallitusohjelman mukaisesti. Tavoitteena on lisätä isille merkittäviä vapaita, joustavoittaa isien perhevapaoiden käyttöä ja mahdollistaa lapsen hoitaminen kotona nykyistä pitempään.

Isän osuutta vapaista lisätään niin, että isyysvapaa on yhteensä 54 arkipäivää, joista enintään 18 voidaan pitää yhdessä äidin kanssa. Isän vapaa on lapsikohtainen ja se voidaan pitää joustavasti siihen asti, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Nykyinen kytkös vanhempainvapaaseen poistetaan.

Vanhempainpäivärahojen kustannusten jako säilyy ennallaan.

Uudistus astuu voimaan vuoden 2013 alusta. Uudistuksen vaikutuksia ja tavoitteiden saavuttamista tarkastellaan 2 vuoden jälkeen sen voimaan saattamisesta.

4.2 Samapalkkaisuus

Käynnistetään kolmikantainen selvitys palkkakartaotusten toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Selvityksen osana tarkastellaan palkkakartaotuksen sisältöä, yhteistoimintavelvoitetta sekä henkilöstön edustajan/edustajien (luottamusmiehet / yhteistyötoimikunnan jäsenet) tiedonsaanti-

oikeutta. Selvityksen perusteella tehdään 31.5.2012 mennessä ehdotukset jatkotoimenpiteistä, jotka voivat myös olla lainsäädäntömuutoksia.

Työ- ja virkaehtosopimusosapuolet arvioivat sopimusten vaikutukset naisten ja miesten välisiin palkkaeroihin ja ryhtyvät yhdessä sovittaviin toimenpiteisiin samapalkkatavoitteen edistämiseksi.

5. Sosiaaliturva

Työttömyysturva

1. Työttömyysturvajärjestelmän yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen

Työttömyysturvajärjestelmään tarvitaan yksinkertaistavia ja kannustavuutta lisääviä muutoksia. Hallitusohjelmassa todetaan, että työttömyysturvajärjestelmää uudistetaan kolmikantaisesti tavoitteena järjestelmän yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen nykyjärjestelmän pohjalta.

Järjestelmään tehtävillä muutoksilla pyritään edistämään nopeaa työllistymistä. Uutta yksinkertaisempaa ja kannustavampaa työttömyysturvan kokonaisuutta laadittaessa esillä ovat mm. päivärahan määrittelyiden ja sovitellun päivärahan kehittäminen, korvauksen tasot ja kesto sekä työssäoloehto. Yksinkertaistamisessa otetaan huomioon työntekijöiden, työnantajien, työttömyyskassojen ja Kelan tarpeet.

Yksinkertaistamiseen liittyvät muutokset valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön Salon työryhmässä ja toteutetaan kokonaisuutena kustannusneutraalisti.

2. Muut muutokset

Lomautuspäivärahojen rahoitus

Valtio osallistuu lomautuspäivärahojen rahoitukseen rahoittamalla ansiopäivärahan peruspäivärahaa vastaavan osuuden.

Lyhennetty työviikko ja soviteltu päiväraha

Lomautetuille, joiden työaikaa on lyhennetty yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, maksetaan työttömyyspäivärahaa menetetyiltä työpäiviltä ilman sovittelua. Samassa yhteydessä nostetaan soviteltua työttömyyspäivärahaa koskeva työaikaaraja nykyisestä 75 prosentista 80 prosenttiin 1.1.2012 alkaen.

Lomakorvauksen jaksotus ja työttömyysturva

Lomakorvauksen jaksotuksesta luovutaan. Muutos tulee voimaan 1.1.2013.

Vuorotteluvapaa

Vuorotteluvapaaakorvauksia koskevia muutosesityksiä ei toteuteta.

6. Luottamusta lisäävät toimet työmarkkinoilla

Osapuolten yhteisenä tavoitteena on lisätä luottamusta ja yhteisiin etuihin perustuvaa rakentavaa yhteistoimintaa työmarkkinoilla ja talouspolitiikassa. Tässä tarkoituksessa pyritään kartoittamaan ja poistamaan työmarkkinoita eri tasoilla vaivaavia luottamusongelmia. Tarkoituksena on kehittää yhteistoimin avoimuuteen sekä keskinäiseen arvostukseen ja luottamukseen perustuvaa työmarkkinakulttuuria ja sen edellyttämiä toimintatapoja sovellettavaksi niin työpaikkatasolla kuin liitto- ja keskusjärjestötasolla.

Kyseessä on monivuotinen hanke, jonka tavoitteena on sitouttaa osapuolet kaikilla tasoilla hyvään työmarkkinakäytäntöön ja siten mahdollistaa työelämän ja työmarkkinatoiminnan avoin, ennakkoluuloton ja samalla tavoitteellinen kehittäminen.

Keskeisiä teemoja ovat yhtäältä aloitteellisuuteen ja innovointiin kannustaminen työ-

paikoilla ja toisaalta ongelmien ja kipukohtien identifiointi sekä varhainen puuttumisen/jatkuva yhteydenpito ongelma-asioissa, sopimusten ja lainsäädännön noudattaminen sekä erimielisyyksien ratkaiseminen. Erityistä huomiota kiinnitetään työpaikkatason käytännön yhteistoiminnan sekä neuvotteluosaamisen kehittämiseen.

Hankkeen toteuttamisesta vastaa johtoryhmä, johon kuuluu keskusjärjestöjen edustajien lisäksi liittotason edustajia. Laajempi liitto- ja työpaikkatason mukanaolo varmistetaan erityisellä foorumilla, joka kutsutaan koolle hankkeen käynnistysvaiheessa ja tarpeen mukaan hankkeen edistyessä.

Tavoitteena on tuottaa 30.11.2012 mennessä toimenpideohjelma luottamusta lisäävistä toimista työmarkkinatöiminnassa. Ohjelmaan tulee sisällyttää ehdotukset yleisistä neuvottelukulttuuria sekä -käytäntöjä parantavista toimista.

Työelämään vaikuttavien politiikkalohkojen sekä lainsäädäntö- ja muiden hankkeiden seurannan ja koordinoinnin parantamiseksi perustetaan keskusjärjestöjen pysyvä neuvotteluelin. Varmistetaan tiedonkulku liittotasolle.

Pysyvä neuvotteluelin käsittelee erityisesti

- hallitusohjelmahankkeita
- kaksikantaisia hankkeita
- EU-sosiaalidialogia ja EU-lainsäädäntöön vaikuttamista
- talous- ja työmarkkinapolitiikan yhteensovittamista
- muita taloutta ja työllisyyttä edistäviä toimia yhteistyössä hallituksen kanssa

Pysyvän neuvotteluelimen ohjauksessa laaditaan 30.11.2012 mennessä monivuotinen yhteinen ohjelma työelämän ja työmarkkinoiden tavoitteelliseksi kehittämiseksi. Kunnianhimoisena visiona on suomalaisen työelämän nostaminen laadultaan ja kilpailukyvyltään maailman huippuluokkaan.

Maan hallituksen kannanotto

Maan hallitus on tehnyt seuraavan kannanoton raamiosopimuksen synnyttyä:

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen keskeinen tavoite on kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen. Tämän tavoitteen ohella kaikkea toimintaa ja päätöksentekoa ohjaavat köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen sekä julkisen talouden vakauttaminen. Hallituksen esitys ensi vuoden talousarvioksi – vakauden, työllisyyden ja oikeudenmukaisuuden budjetti - on laadittu näiden painopisteiden pohjalta.

Vakaat, ennustettavat ja toimivat työmarkkinat ovat kilpailukyvyn edellytys. Hallitus toimii tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa talouspolitiikan ja työmarkkinapolitiikan yhteensovittamiseksi ja on hallitusohjelman linjaamalla tavalla valmis tukemaan työmarkkinaratkaisun syntyä kilpailukykyä sekä työllisyyden ja ostovoiman parantamista tukevin toimin. Hallitus on myös valmis kehittämään koko vaalikautta koskevia yhteistyömuotoja työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Kesän aikana lisääntynyt epävarmuus on heikentänyt tulevaisuudennäkymiä huomattavasti niin kansainvälisessä ta-

loudessa kuin kotimaassakin. Työllisyyttä ja ostovoimaa tukevan sekä talouden ennustettavuutta parantavan sopimisen merkitys korostuu entisestään näissä oloissa. Työllisyyden parantaminen on toimivin keino myös julkisen talouden tasapainottamiselle.

Näistä lähtökohdista hallitus on omalta osaltaan valmis tukemaan kokoavaa ja kattavaa työmarkkinaratkaisua sekä taloudellisesti että osallistumalla työelämän kehittämiseen tähtäävien lainsäädäntöhankkeiden valmisteluun ja edistämiseen. Valtion rahoitusta vaativien toimenpiteiden taloudellinen raami vuodelle 2012 on noin 400 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 osalta hallitus linjaa muun muassa talous- ja veropoliittisia toimenpiteitään osana vuoden 2013 talousarvioesityksen valmistelua.

Verotus

Jo tehdyillä päätöksillä ansiotuloverotukseen tehdään vuonna 2012 3,3 prosentin tarkistus, jolla estetään työn verotuksen kiristyminen ansiotason nousun ja inflaation seurauksena. Pieniä ansiotuloja saavien ja perusturvan varassa olevien verotusta kevennetään nostamalla kunnallisverotuksen perusvähennystä ja työtulovähennystä. Näiden verotoimien lisäksi hallitus on valmis ansioverotusta keventämällä kompensoimaan palansaajien työeläkemaksujen vuoden 2012 noususta 0,2

prosenttiyksikön suuruisen osuuden.

Yhteisöveron verokantaa alennetaan aiemmin päätetyn lisäksi 0,5 prosenttiyksikköä 1.1.2012 lukien. Veromenetykset kompensoidaan muille veronsaajille.

Energiaintensiivisten toimialojen energiaverotusta alennetaan hallitusohjelman mukaisesti EU-säännösten sallimille minimitasoille. Tämä ns. energiaveroleikkuri otetaan käyttöön 1.1.2012.

T&k – verovähennyksen tai kasvuyrittäjäyyskannustimen toteuttamismahdollisuuksista tehdään selvitys 31.5.2012 mennessä, päätökset tehdään budjettiriihessä ja tavoitteena käyttöönotto 1.1.2013.

Sosiaaliturva

Perhevapaajärjestelmää uudistetaan tavoitteena lisätä isille merkittäviä vapaita ja joustavoittaa isien perhevapaiden käyttöä hallitusohjelman mukaisesti. Valtio osallistuu vuoden 2013 alussa voimaan tulevien uudistusten rahoitukseen siten, että vanhempainpäivärahojen kustannusten jako säilyy ennallaan.

Valtio osallistuu kahden vuoden määräaikaisella järjestelyllä ansioturvan lomautuspäivärahojen rahoitukseen peruspäivärahaa vastaavalla osuudella.

Lomautetuille, joiden työaika on lyhennetty yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, maksetaan työttömyyspäivärahaa menetetyiltä päiviltä ilman sovittelua. Samassa yhteydessä nostetaan soviteltua työttömyyspäivärahaa koskeva aikaraja nykyisestä 75 %:sta 80 %:iin 1.1.2012 alkaen. Lomakorvausten jaksotuksesta luovutaan 1.1.2013 lukien.

Työelämän kehittäminen

Valtio käynnistää osana työmarkkinajärjestöjen sopimusta kolmikantaisten lainsäädäntöhankkeiden valmistelun.

Toimivien työmarkkinoiden ja henkilöstön osaamiseen kehittämiseksi hallitus on valmis käynnistämään valmistelun myös koulutus- ja hyvinvointivähennyksen käyttöönottamiseksi yritysverotuksessa erityisellä verovähennyksellä.

Tavoitteena on, että työnantajia kannustetaan lisäämään henkilöstön osaamista kehittävää koulutuspanostusta. Näin työntekijä voi työnantajan määrällä tavalla osallistua vuosittain kolmen päivän ajan osaamista lisäävään koulutukseen. Tällä tavalla voidaan henkilöstön osaamista kehittää koulutusta lisätä ja kohdistaa sitä lisäämään nykyistä koulutukseen osallistuvien työntekijöiden määrää. Näitä päiviä voidaan yli 55 -vuotiaiden kohdalla käyttää myös työkyvyn edistämiseen ja työhyvinvoinnin parantamiseen.

Verovähennyksen tavoitteena on edistää osaamisen kehittämistä ja muutostilanteisiin vaurautumista sekä työurien pidentämistä.

Uuden järjestelmän kriteereistä, käyttöönoton pelisäännöis-

tä ja toimeenpanosta valmistellaan kolmikantaisesti esitys 31.5.2012 mennessä. Vastaava järjestely toteutetaan julkisella sektorilla. Järjestelmä otetaan käyttöön 1.1.2013.

Sopimuksen sisällön ja kattavuuden arviointi

Tässä todetut hallituksen esitykset ovat ehdollisia. Mikäli hallitus katsoo sopimuksen sisällön sekä työmarkkinoiden keskusjärjestöjen 25.11.2011 tekemän arvion sopimuksen kattavuudesta riittäviksi, hallitus sitoutuu omasta puolestaan yllä lueteltuihin toimenpiteisiin ja antaa tarvittavat esitykset eduskunnalle. Muussa tapauksessa esitykset raukeavat lukuun ottamatta hallituksen jo aiemmin linjaamia, vuoden 2012 talousarvioesitykseen liittyviä toimenpiteitä.